

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่
ตกค้างในเลือดเกษตรกร อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายเจริญพงษ์ กังแฮ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณฉวี ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ ศรีชูวงศ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัย ที่มีผลกระทบต่อระดับสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ตกค้างในเลือดเกษตรกร และปัญหาอุปสรรคในการใช้สารเคมีฯ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage) การหาความแตกต่างของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อระดับสารเคมีฯ ที่ตกค้างในเลือดเกษตรกร ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับสารเคมีฯ ตกค้างในเลือดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับเสี่ยง ระดับปลอดภัย และระดับปกติ เกษตรกรทุกกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สารเคมีฯ ในระดับที่ดี ส่วนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีฯ โดยรวมแล้วเกษตรกรทุกกลุ่ม มีการปฏิบัติตามข้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้สารเคมีฯ ที่ถูกวิธี อยู่ในเกณฑ์ดี

ผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับสารเคมีฯ ที่ตกค้างในเลือดเกษตรกรในแต่ละกลุ่ม กับปัจจัยต่าง ๆ ได้ผลดังนี้ คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานในครอบครัว และจำนวนพื้นที่ปลูกพืช ไม่มีผลต่อความแตกต่างของระดับสารเคมีฯ ในเลือดเกษตรกร ในแต่ละกลุ่ม ส่วนอายุ ระยะเวลาที่ใช้สารเคมีฯ รายได้จากภาคการเกษตร และ

หนี้สิน มีผลต่อความแตกต่างของระดับสารเคมีฯ ที่ตกค้างในเลือดเกษตรกรของแต่ละกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาอุปสรรคในการใช้สารเคมีฯ ของเกษตรกรที่สำคัญคือ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีไม่ครบ เวลาสวมใส่อุปกรณ์ร้อนและอึดอัด และหาซื้ออุปกรณ์ยาก ส่วนปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญคือ สารเคมีที่มีคุณภาพมีราคาแพง ใช้แล้วไม่ได้ผล หาซื้อได้ยาก และขาดความรู้ในการใช้อย่างถูกต้อง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title	Factors Affecting Chemical Pesticide Residue in Farmers' Blood, Mae Wang District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Charoenpong Kanghae	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examming Committee :		
	Asst.Prof. Dusdee Nalampang	Chairman
	Assoc.Prof. Katin Srimongkol	Member
	Assoc.Prof. Dr.Sombat Srichuwong	Member
	Asst.Prof.Prateep Kochsila	Member

Abstract

The objective of this research was to study the factors that affect the rate of residue of chemical pesticides present in the farmer's blood and the various problems and obstacles of applying chemical pesticides. Research data was gathered through questionnaires. Data analysis was done by using descriptive statistics, e.g. arithmetic mean, standard deviation, frequency and percentage while the one-way analysis of variance was used to test the differences of various factors that affect the rate of residue of chemical pesticides in the farmer's blood.

Results of the study revealed that farmers having a chemical residue level were classified into 3 groups, namely: risk group, safe group, and normal group. Each farmer in every group was found to have a good knowledge and understanding of chemicals. As for chemical application practices, all farmers from every group indicated that they followed satisfactorily the recommended procedures regarding the use of chemicals.

The testing of hypothesis through ANOVA showed that the number of family members, household labor and size of cultivated area have no significant difference towards the residual rate of chemicals in the farmer's blood for each group. In contrast, age, length of time of chemical use, farm income and farmer's debt showed significant differences.

The important problems and obstacles encountered by farmers when using chemical pesticides included those related to protective clothing such as non-availability, uneasy feeling during use and difficult to buy. Other obstacles consisted of those related to chemical pesticides such as high price of good quality chemicals, non-effective, hard to procure and lack of knowledge in using the chemicals.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University